

20/56.

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑ BITPINA

«Αυτό το ψωμί/είναι με λάσπη ζυμωμένο /το σπουργίτι πέταξε πάνω από στέγες/ δεν είχε τίποτα

άλλο να δώσει/ το έννοιο του λαδιού μαύρο στον πάτο/σ' ένα μπουκάλι αμύγδαλο εδώ και χρόνια/ θαμπό απ' τη σκόνη», γράφει ο καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, του οποίου έργα έχουν μεταφραστεί στα γαλλικά και τα ρουμάνικα. Στη νέα ποιητική συλλογή του εικόνες, προσωπικές σκέψεις και εξομολογήσεις βρίσκουν τη θέση τους στους στίχους.

Βασίλης Κουτέας
ΜΕ ΠΡΑΣΙΝΟ
ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ
ΣΤΑ ΧΕΙΛΗ ΚΑΙ
ΕΚΔ. ΥΨΙΛΟΝ, ΣΕΛ. 94,
ΤΙΜΗ: 10 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΒΑΣΑ ... τις «Διακοπές στην πραγματικότητα»

Γράφει ο Πάργος Βέλτορας

Ασφαλώς και «ένας νεκρός Ρώσος συγγραφέας» δεν είναι «πάντοτε η πιο ενδεδειγμένη λύση», διότι, «όταν είσαι σε δίλημμα», ούτε η μεγάλη ούτε η ελάσσων λογοτεχνία μπορεί να σε βγάλει από τη δύσκολη θέση. Απαλλάσσεται από το δίλημμα με μια διαzeugτική σύζευξη υπέρ της λογοτεχνίας εν γένει, μικρής και μεγάλης: μεγάλης που τη μικραίνουν οι αναγνώστες της, μικρής που τη μεγαλώνουν. Έτσι, το *dictum* που μνημονεύει ο Βλαβιανός στην τελευταία συλλογή του με τον τίτλο *Διακοπές στην πραγματικότητα* [Ποιήματα / Σχεδιάσματα / Μεταγραφές] (Εκδόσεις Πατάκι, 2009), αναδιατυπώνεται: ένας εγγράμματος Έλληνας ποιητής είναι η «πιο ενδεδειγμένη λύση» για να υψώσει το δίλημμα εις τη νιοστή. Τότε, προκύπτει ένα βιβλίο-ρίζωμα που αναπτύσσεται όχι με τον τρόπο του βιβλίου-δέντρου (της μεγάλης ποίησης), αλλά με τον τρόπο μιας οργιαστικής βλάστησης που εξαπλώνεται ανεξέλεγκτα στις φυτείες των γραμμάτων, όπως στο εξώφυλλο του βιβλίου του, όπου βόσκουν ελεύθερα

άνθρωποι και ζώα, χωρίς οι μεν να ενοχλούν τα δε, στον καθαρό αέρα, μακριά από την κλεισούρα του λογοτεχνικού *milieu*. (Εκτός κι αν η

φωτογραφία του εξωφύλλου είναι μια υπερμεγέθης αφίσα στο δωμάτιο όπου συνεδριάζει, ας πούμε, η ολομέλεια της Εταιρείας Συγγραφέων).

«Μπορούμε ασφαλώς να γράφουμε χωρίς να διερωτώμαστε γιατί γράφουμε», έγραφε ο Μπλανσό σε ένα ιστορικής σημασίας δοκίμιο, αποφαίνόμενος ωστόσο ότι «η λογοτεχνία αρχίζει τη στιγμή που η λογοτεχνία γίνεται ερώτημα». Ερώτημα το οποίο, με τις *Διακοπές στην πραγματικότητα*, ο Βλαβιανός θέτει έμπρακτα: Τι σημαίνει να γράφεις ποίηση σήμερα;

Να γράφεις ποίηση σημαίνει να ανακεφαλαιώνεις (αυτή είναι και η συνεισφορά σου) με τη δική σου «αποτυχία» όλη την «αποτυχία» όσων αναλώθηκαν αναστοχαζόμενοι με εμμονή αυτό το ερώτημα που, ίσως άθελά του, είναι παρόν, «άπαξ και γράφτηκε η σελίδα» και, επιπλέον, όσων συνέχισαν παρ' όλα αυτά να γράφουν παρασυρόμενοι από την ολέθρια εσωτερική κίνηση της ποίησης – όσων είδαν δηλαδή στη λέξη, όχι τον λιπαντήρα των βιωμάτων τους αλλά τον καταστρεπτικό κόκκο άμμου.

Και όταν ο Βλαβιανός ολισθαίνει προς τα λιπαντικά, όσες φορές δεν αφήνει αλάδωτη την υλικότητα των ποιημάτων του, ενώ επιτυγχάνει, αποτυγχάνει. Θα καταλάβει ότι μία είναι η διακινδύνευση της ποίησης: ν' ακούει μια γλώσσα αμετάβλητη και να τη γράφει με αμετάβλητο τρόπο (πράγμα που ισχύει και για τον υπογράφωντα). Ο Βλαβιανός, μεταξύ Άσπερου και μεταγραφών, εικοτολογεί (έτσι μεταφέρω το γαλλικό *speculer*), συνεχίζοντας το ποίημα ως «ποίημα / σχεδιάσμα / μεταγραφή».

Μαζί με, ή μάλλον μετά τον Αρανίτση κρατάει κι αυτός στα χέρια του ένα κόσμημα που ζητάει τη δικαίωσή του. Το εύχομαι μ' έναν δικό του στίχο από το «Ποίημα του Βερμέερ [... στο *speculum* του J. A.]»:

«Το κόσμημα που κρατάς στα χέρια σου ζητάει να δικαιωθεί τώρα. Κοίταξέ το όσο ακόμη λάμπει».

